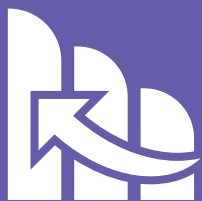

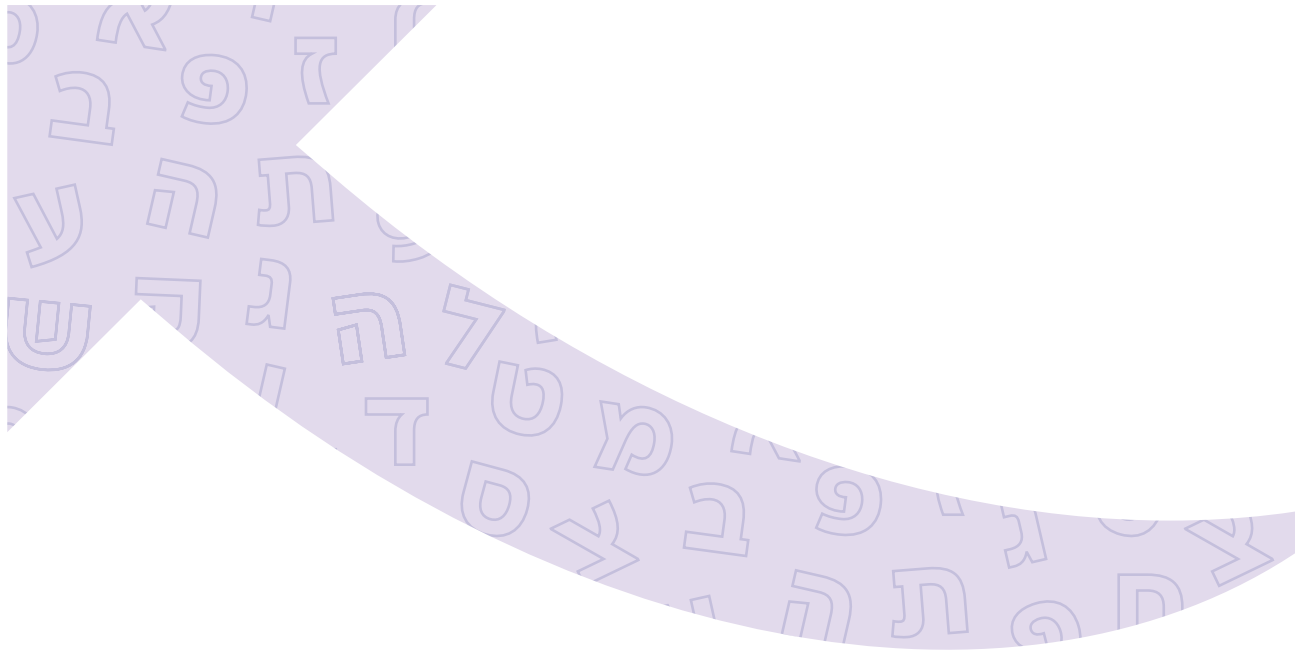
שם התלמיד/ה:

הכיתה:

מבדק בעברית חוברת שאלות

הנחיות לתלמידים

- 1** קראו את שני הטקסטים שבחוברת הטקסטים (חוברת נפרדת), את השאלות העוסקות בטקסטים האלה ואת שאלות הלשון. קראו אותם בעיון, והשיבו על כל השאלות ברצינות רבה ובתשומת לב.
- 2** אם תתבקשו לבחור תשובה נכונה אחת מבין כמה תשובות, סמנו \times ליד התשובה שבחרתם.

בהצלחה!

טקסט 1

קראו את הטקסט "מי צריך שפת גוף כשיש לנו מקלדת אימוג'ים" שבעמודים 2-4 בחוברת הטקסטים, וענו על השאלות שלפניכם.

1

כותרת הטקסט היא "מי צריך שפת גוף כשיש לנו מקלדת אימוג'ים".
 מה אפשר להבין מהכותרת הזאת?

- 1 השימוש באימוג'ים אינו יעיל.
 2 לשפת הגוף יש חשיבות רבה.
 3 האימוג'ים מחליפים את שפת הגוף.
 4 אם יש מקלדת אימוג'ים לא צריך לדבר.

2

כותבת הטקסט טוענת שרוב התקשורת הבין-אישית מבוססת על רמזים **בלתי מילוליים**.

א. הביאו דוגמה **אחת** מהטקסט לרמז בלתי מילולי.
 תשובתכם צריכה לכלול **שתי מילים לכל היותר**.

ב. מה היא החשיבות של רמזים בלתי מילוליים לתקשורת הבין-אישית לפי דעתה של כותבת הטקסט?

- 1 הם מאפשרים התנהגות חברתית מקובלת.
 2 הם עוזרים להבין את המסר המילולי טוב יותר.
 3 הם עוזרים לחבר בין השפה בעבר ובין השפה בהווה.
 4 הם מאפשרים לשמר את השפה המדוברת והכתובה.

3

בתרשים שלפניכם יש אירועים הקשורים להתפתחות האימוג'ים.
 כתבו את **השנה** שבה התרחש כל אירוע לפי טקסט 1 ולפי הטקסט הנלווה לו.

4

מה כותבת הטקסט מדגימה בעזרת שני המסרונים שאחרי שורה 23?

- 1 היא מדגימה את השפעת האימוג'ים על הבנת המסר.
- 2 היא מדגימה את השימוש הרב באימוג'ים.
- 3 היא מדגימה את הכרת הכללים החברתיים המקובלים.
- 4 היא מדגימה את העובדה שאימוג'ים אינם מחליפים הבעת רגש אמיתית.

5

מה חושבים כיום בחברה על מי שאינו מוסיף אימוג'ים לטקסט שכתב?

- 1 חושבים שהוא חסר רגשות.
- 2 חושבים שהוא מתבטא באופן ישיר.
- 3 חושבים שהוא מעדיף תקשורת פנים אל פנים.
- 4 חושבים שהוא מפר כללי התנהגות מקובלת.

6

אימוג'י מסייע **לשבור את הקרח** (שורה 43).
 באיזה משפט מתואר מצב של **שבירת קרח**?

- 1 דניאל ואריאל שברו את השיא בהחלקה אומנותית על הקרח.
- 2 דניאל, שהיה מסוכסך עם אריאל, הזמין אותו לשבת לידו באוטובוס.
- 3 דניאל ואריאל שברו את הראש כדי לפצח את החידה שנתנה המורה.
- 4 דניאל שיתף פעולה עם אריאל, ויחד פיתחו מוצר חדשני פורץ דרך.

7

לפניכם מכתב שנשלח לראש העירייה בדואר אלקטרוני (באימייל):

המורה הציגה את המכתב בדיון בכיתה, ומיכל העירה כי השימוש באימוג'ים במכתב אינו הולם את מוסכמות הכתיבה.

איזה ציטוט מהטקסט יכול לחזק את טענתה של מיכל?

- 1 "[...] אימוג'י מוסיף רמזים בלתי מילוליים לתקשורת הדיגיטלית הכתובה ומאותת כיצד יש להבין את המילים." (שורות 22–23)
- 2 "האתגר עבור מקבל המסר הוא לנסות להבין את כוונת הצד השני." (שורה 24)
- 3 "[...] המכשירים הדיגיטליים מאפשרים לנו להוסיף סמיילי ולהגיד את הדברים הקשים בנימה מרוככת." (שורות 39–40)
- 4 "צריך, כמובן, להביא בחשבון מיהו הנמען ומהי סיבת ההתקשרות עימו." (שורות 44–45)

בפסקת הסיום של הטקסט הכותבת טוענת כי –

- 1 אימוג'ים אינם יכולים להחליף לחלוטין תקשורת פנים אל פנים.
- 2 אימוג'י מחייך משפיע על מצב רוחנו בדיוק כמו חיוך אנושי.
- 3 משמעות האימוג'ים תמיד ברורה וחד־משמעית.
- 4 לא ראוי שמבוגרים ישתמשו באימוג'ים.

כיצד כותבת הטקסט מנסה לשכנע שהדברים הכתובים בטקסט אמינים?
סמנו את **שלוש** הדרכים שבהן היא השתמשה.

- (1) _____ היא מביאה דוגמאות.
- (2) _____ היא מביאה ציטוטים מכי מומחים ידועים.
- (3) _____ היא מביאה מידע מהשטח.
- (4) _____ היא מתבססת על נתונים מספריים.
- (5) _____ היא מתארת את יתרונות האימוג'ים.
- (6) _____ היא משווה בין צורות תקשורת שונות.

לפניכם צירופים.

- הקיפו את סוג הצירוף: שם עצם ותוארו **או** סמיכות.
- כתבו כל צירוף כצירוף מיוחד.

מילה כתובה

סוג הצירוף: שם עצם ותוארו / סמיכות
הצירוף המיוחד: פּוֹאֵל פּוֹאֵל

דוגמה

1. הפרת כללים

סוג הצירוף: שם עצם ותוארו / סמיכות

הצירוף המיוחד: _____

2. אימוג'י נפוץ

סוג הצירוף: שם עצם ותוארו / סמיכות

הצירוף המיוחד: _____

3. שכת גוף

סוג הצירוף: שם עצם ותוארו / סמיכות

הצירוף המיוחד: _____

4. רמזים מילוליים

סוג הצירוף: שם עצם ותוארו / סמיכות

הצירוף המיוחד: _____

5. תקשורת דיגיטלית

סוג הצירוף: שם עצם ותוארו / סמיכות

הצירוף המיוחד: _____

א. לפניכם פעלים.

הקיפו את הפועל יוצא הדופן לפי ההנחיה הכתובה בכל שורה.

הפעלים				
מְרַגֵּשָׁה	מְשַׁתֵּתֶךָ	מְסַפְּרִים	מְכַרְתֶּם	1. איזה פועל יוצא דופן מבחינת הזמן?
יִסְגֵּר	סָגַרְתֶּם	יִסְרְגוּ	סָגְרוּ	2. איזה פועל יוצא דופן מבחינת השורש?
אֲשַׁמַּע	אָגַר	אֲבַדְנוּ	אָמְרוּ	3. איזה פועל יוצא דופן מבחינת הזמן?
יִכְתֹּב	תִּכְתְּבִי	כָּתַבְתָּ	כָּתַבְי	4. איזה פועל יוצא דופן מבחינת הגוף?

ב. לפניכם פעלים.

- הקיפו את הפועל יוצא הדופן בכל שורה.
- סמנו X בטור שבו כתוב במה הוא יוצא דופן: בזמן, בשורש או בגוף.

במה הפועל יוצא דופן			הפעלים			דוגמה
בגוף	בשורש	בזמן	זְרַמְתִּי	זָרַמְתִּי	הִזְרַמְתִּי	
	X		דָּבַר	יִדְבֵּר	יִדְבְּר	1.
			יִמְשְׁלוּ	יִשְׁלְמוּ	יִשְׁלִימוּ	2.
			יִקְשֵׁר	יִתְקַשֵּׁר	אֲתַקְשֵׁר	3.
			חָשְׁבוּ	שָׁבְחוּ	הִחְשִׁיבוּ	4.

טקסט 2

קראו את הטקסט "שפת האימוג'י", הבלוף הלשוני הגדול של המילניום" שבעמודים 6–7 בחוברת הטקסטים, וענו על השאלות שלפניכם.

12

מה היא נימת הדברים בכתיחת הטקסט (שורות 1–3)?

- 1 נימה של לגלוג
- 2 נימה של שמחה
- 3 נימה של אהדה
- 4 נימה של צער

13

בשורות 14–18 כותב הטקסט מביא דוגמאות לשימוש במכוניות אוטומטיות ובטלפון נייד בימינו בניגוד לדרכי התחבורה והתקשורת בעבר.

איזו טענה בנוגע לאימוג'ים הדוגמאות האלה ממחישות?

- 1 שפת ציורים יוצרת כללי התנהגות בחברה.
- 2 אין סיבה להתלהב מהחזרה לשימוש בשפת ציורים.
- 3 בני האדם דיברו זמן רב לפני שיצרו שפת ציורים.
- 4 השימוש בשפת ציורים מאלץ את המשתמש להיות יצירתי.

14

לדעתו של כותב הטקסט, משתמשים באימוג'ים, למשל, כדי –

- 1 לספר סיפור.
- 2 ליצור שפה חדשה.
- 3 לבטא רגשות בסיסיים.
- 4 להוסיף מילים לשפה קיימת.

כותב הטקסט משתמש באמצעים לשוניים וספרותיים שונים כדי לעניין את הקוראים ולשכנע אותם.

בטבלה שלפניכם רשימה של אמצעים לשוניים וספרותיים, ומתחתיה רשימה של ציטוטים מהטקסט.

התאימו לכל אמצעי ציטוט **אחד** המדגים אותו.

שימו לב: יש ציטוטים מיותרים.

מספר הציטוט	האמצעים הלשוניים והספרותיים	דוגמה
7	חזרות	
	שאלה רטורית	1.
	כנייה לנמען	2.
	שימוש בסלנג (עגה)	3.
	שימוש בשפה ציורית (דימויים ומטפורות)	4.

הציטוטים מהטקסט:

1. "הרעיון של שפת סמלים התפתח בתרבויות עתיקות עוד בטרם התפתחה שפה [...]" (שורות 10–11)
2. "שפת האימוג' היא משחק כלל עולמי מגניב." (שורות 20–21)
3. "מהם אימוג'ים? למה הם באמת משמשים?" (שורה 23)
4. "שכחתי משהו?" (שורה 25)
5. "והרי הדיבור הוא חייה של השפה, הקטר המניע אותה." (שורה 37)
6. "אבל, חברים, אל תספרו לנו שנוצרה כאן שפה חדשה [...]" (שורה 49)
7. "[...] זה סופה של התרבות האנושית, סופה של הספרות, סופה של הכתיבה [...]" (שורות 51–52)

בשורה 21 כתוב: "זו אינה שפה. אין לה יסודות המאפשרים שפה [...]"
 אילו מאפיינים של שפה **חסרים** בשפת האימוג'י?
 סמנו **שני** מאפיינים כאלה המופיעים בטקסט.

(1) _____ הטיה של שמות ופעלים

(2) _____ הבעת תמיכה והזדהות

(3) _____ שימוש בסמלים להבעת משמעות

(4) _____ העברת מסרים בין אנשים

(5) _____ שימוש במילות יחס

החוקר ומבקר הספרות המוזכר בשורה 8 טוען ששפת האימוג'י מבשרת על מותה של השפה כפי שהיא מוכרת לנו. כתב הטקסט **אינו מסכים** עם טענה זו.
 סמנו **שני** ציטוטים מהטקסט המבטאים את עמדתו של **כותב הטקסט** ומבססים אותה.

(1) _____ "האימוג'י כובש את העולם, וכבר הפך מקור ליצירת רעיונות חדשים על השפה ובסיס לתיאורים של עולם עתידי, עולם ללא מילים." (שורות 4–5)

(2) _____ "שפת האימוג'י היא משחק כלל עולמי מגניב. שום דבר לא מעבר לכך. זו אינה שפה. אין לה יסודות המאפשרים שפה, ואין לה תוחלת חיים של שפה." (שורות 20–22)

(3) _____ "מערכת משומנת של יחסי ציבור מודיעה לנו מדי פעם ש'יצא אימוג'י חדש'." (שורה 30)

(4) _____ "האימוג'ים לא נועדו ש'נדבר' אותם, לכל היותר נתרגם אותם – אבוי – למילים. והרי הדיבור הוא חייה של השפה, הקטר המניע אותה." (שורות 36–37)

(5) _____ "הבה נמשיך לשחק במשחק האימוג'ים כדי לייצג חיוך, תודה, ברכה, אישור, חיבה. זה מכניס צבע לתקשורת הסלולרית-אינטרנטית." (שורות 48–49)

לפניכם קטע מידע על שפת הסימנים, המשמשת את קהילת כבדי השמיעה והחירשים.

במילון שפת הסימנים הישראלית יש יותר מ־3,000 סימנים, והם יוצרים יחד שפה חזותית – שפה המובעת באמצעות תנועות הידיים, הפנים והגוף. שפת הסימנים נקלטת בעיניים. שפת הסימנים לא הומצאה באופן מלאכותי, אלא נוצרה באופן טבעי כפי ששפות מדוברות מתפתחות באופן טבעי. היא התפתחה כדי שכבדי שמיעה וחירשים יוכלו "לדבר" באמצעותה. שפת הסימנים אינה שפה אוניברסלית (עולמית). בכל קהילה של כבדי שמיעה וחירשים מתפתחת שפה הייחודית לקהילה. לשפת הסימנים יש דקדוק הייחודי לה ויש ייצוג חזותי של הצלילים. באמצעות המרכיבים האלה אפשר ליצור את כל הסימנים בשפה כפי שבשפות המדוברות העיצורים והתנועות מרכיבים את כל המילים בשפה.

מעובד לפי המכון לקידום החירש בישראל.

עבור כל אחד מהמשפטים בטבלה, סמנו אם הוא **נכון רק לשפת האימוג'י, נכון רק לשפת הסימנים, או נכון לשתי השפות**. התבססו על הטקסטים שקראתם: "מי צריך שפת גוף כשיש לנו מקלדת אימוג'ים", "שפת האימוג'י, הבלוף הלשוני הגדול של המילניום" והקטע על שפת הסימנים.

עבור כל משפט סמנו x בטור אחד בלבד.

נכון לשתי השפות	נכון רק לשפת הסימנים	נכון רק לשפת האימוג'י		
		x	בשפה מביעים מסרים באמצעות איורים.	דוגמה
			השפה הומצאה באופן מלאכותי.	1.
			השפה אינה נהגית בקול.	2.
			השפה שונה בקרב קבוצות שונות.	3.
			השפה ויזואלית (נקלטת בעיניים).	4.

19

איזה רעיון משותף יש **בשני** הטקסטים שקראתם: "מי צריך שפת גוף כשיש לנו מקלדת אימוג'ים" ו"שפת האימוג'י, הבלוף הלשוני הגדול של המילניום"?

- 1 האימוג'ים אינם מעבירים מסרים חד־משמעיים לנמענים.
- 2 האימוג'ים משמשים תוספת לתקשורת הדיגיטלית הכתובה.
- 3 האימוג'ים מסמלים את מותה של השפה כפי שהיא מוכרת לנו.
- 4 האימוג'ים ילכו ויתפסו מקום מרכזי יותר בתקשורת הבין־אישית.

20

בחרו את הסוג של כל משפט: **פעיל** או **סביל**.

סוג המשפט	המשפט
פעיל / סביל	1. שיבצתי אימוג'ים בברכה שכתבתי.
פעיל / סביל	2. לאחרונה הומצאו כמה אימוג'ים חדשים.
פעיל / סביל	3. רשימת האימוג'ים האהודים ביותר פורסמה במרשתת.
פעיל / סביל	4. בגלל השימוש באימוג'ים רבים בטקסט פסלה המורה את התשובה במבחן.
פעיל / סביל	5. לרגל החופשה השקיעה החברה ביצירת חוברות צביעה של אימוג'ים.

21

בטבלה שלפניכם יש צמדי מילים. מה משותף לכל צמד מילים?
 סמנו × במקומות המתאימים.
שימו לב: אפשר לסמן × יותר מפעם אחת בשורה.

דוגמה	המילים		אותו שורש	אותו חלק דיבור	אותה תבנית
	ספור	חבור			
1.	בגלל	בשול		×	×
2.	התלהבו	להבה			
3.	הדגשה	הרגשה			
4.	להתלבש	להבדק			
5.	הטלמה	תשלום			

22

סמנו **שלושה** צמדי מילים שיש ביניהם קשר של נרדפות.

- _____ (1) בד – אוהל
- _____ (2) חממה – שמש
- _____ (3) אָתָר – מקום
- _____ (4) הסבר – באור
- _____ (5) דקה – זמן
- _____ (6) להמתין – לחכות
- _____ (7) לפרוץ – להיכנס

בטבלה שלפניכם חמישה טורים. בכל טור כתובה קבוצת מילים השייכת לחלק דיבור מסוים. לאיזה חלק דיבור שייכת כל קבוצת מילים?
 בחרו את התשובה מרשימת חלקי הדיבור שמתחת לטבלה וכתבו אותה במקום המתאים בטבלה.

חלק הדיבור:	חלק הדיבור:	חלק הדיבור:	חלק הדיבור:	חלק הדיבור:
הַפְּלָגָה	לְלַמֵּד	אָבֵל	גְּדוֹלִים	עַל
הַתְּעַמְלוֹת	לְהַתְּעַמֵּל	לְמִרוֹת	יְהִיר	לֵיד
שְׁמִירָה	לְהַפְּסִיק	אוּ	שׁוֹנָה	בְּשִׁבִיל
שְׁתוּף	לְעַמֵּד	אֵף עַל פִּי שׁ	מְקַצְוֵעִית	אֶצֶל

חלקי הדיבור:

- שמות כוועל
- שמות תואר
- מילות יחס
- שמות עצם
- מילות קישור

תמונות: shutterstock.com

חברת שאלות 5811 בעברית

לכיתה ח

כל הזכויות שמורות למדינת ישראל, משרד החינוך, ראמ"ה. השימוש במסמך זה, לרבות הפריטים שבו, מוגבל למטרות לימוד אישיות בלבד או להוראה ולבחינה על ידי מוסד חינוך בלבד, לפי הרשאה מפורשת למוסד חינוך באתר ראמ"ה. זכויות השימוש אינן ניתנות להעברה. חל איסור מפורש לכל שימוש מסחרי וכן לכל מטרה אחרת שאינה מסחרית. אין להעתיק, להפיץ, לעבד, להציג, לשכפל, לפרסם, להנפיק רישיון, ליצור עבודות נגזרות בין על ידי המשתמש ובין באמצעות אחר לכל מטרה או למכור פריט מפרטי המידע, התוכן, המוצרים או השירותים שמקורם במסמך זה. תוכן המבחנים, לרבות טקסט, תוכנה, תמונות, גרפיקה וכל חומר אחר המוכלל במסמך זה, מוגן על ידי זכויות יוצרים, סימני מסחר, פטנטים או זכויות יוצרים וקניין רוחני אחרות, ועל פי כל דין; כל זכות שאינה ניתנת במסמך זה במפורש, דינה כזכות שמורה.